

Kaupunginhallituksen lupajaosto

Aika 01.09.2022 klo 15:35 - 16:55

Paikka Kokoushuone Pielinen, Pielisentie 3, mahdollisuus osallistua etäyhteydellä

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 78	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 79	Pöytäkirjantarkastajien valinta	4
§ 80	Esityslistan hyväksyminen	5
§ 81	Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR	6
§ 82	Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR	10
§ 83	Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR	14
§ 84	Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle Itä-Suomen aluehallintoviraston selvitys- ja lausuntopyyntöön / ISAVI/6664/2022	17
§ 85	Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 749/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.22 § 25	20
§ 86	Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 750/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.2022 § 26	24
§ 87	Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 751/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.2022 § 27	28

Osallistujat

	Nimi	Klo	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Saastamoinen Esko	15:35 - 16:55	puheenjohtaja	
	Ponkilainen Matti	15:35 - 16:55	varapuheenjohtaja	
	Kaverinen Maija	15:35 - 16:55	jäsen	
	Lihavainen Hannele	15:35 - 16:55	jäsen	Etäyhteydellä
	Sarkkinen Jorma	15:35 - 16:55	esittelijä	Esteellinen §:t 81 - 84
	Lehikoinen Eeva-Liisa	15:35 - 16:55	pöytäkirjanpitäjä	
	Kipponen Kari	15:35 - 16:55	varajäsen	
	Pyykkö Jari	15:38 - 16:25	esittelijä	Läsnä kokouksessa §:t 81 - 84
	Saastamoinen Susanna	15:38 - 16:25	elinvoimajohtaja	Läsnä kokouksessa §:t 81 - 84
Poissa	Karppinen Jouni		jäsen	
	Tirronen Tuula		esittelijä	
	Määttänen Jarkko		kaupunginjohtaja	

Allekirjoitukset

Esko Saastamoinen
puheenjohtaja

Eeva-Liisa Lehikoinen
pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

78 - 87

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu Lieksassa 1.9.2022

Maija Kaverinen
pöytäkirjantarkastaja

Matti Ponkilainen
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä Lieksan kaupungin verkkosivuilla
2.9.2022 alkaen.

pöytäkirjanpitäjä

Eeva-Liisa Lehikoinen

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 78

01.09.2022

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 78

Kuntalain 103 §:n mukaan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Toimielimen kokous on laillinen, kun kokouskutsu on toimitettu toimielimen jäsenille vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta.

Puheenjohtaja

Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Merkittiin, että Hannele Lihavainen osallistui kokoukseen etäyhteydellä.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 79

01.09.2022

Pöytäkirjantarkastajien valinta

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 79

Kaupungin hallintosäännön 152 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Kokouksessa valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa, jotka tarkastavat pöytäkirjan pääsääntöisesti heti kokouksen jälkeen.

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Maija Kaverisen ja Matti Ponkilaisen.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti valita pöytäkirjantarkastajiksi Maija Kaverisen ja Matti Ponkilaisen.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 80

01.09.2022

Esityslistan hyväksyminen

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 80

Päätösehdotus

Kokouksen esityslista hyväksytään kokouksen asialistaksi.

Päätös

Kokouksen esityslista hyväksyttiin kokouksen asialistaksi.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 81

01.09.2022

Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 81
396/10.03.00.11/2022

Valmistelija

Tarkastusinsinööri

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto on vastaanottanut luvanhakijan oikaisuvaatimuksen, joka koskee rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisua 13.5.2022 § 102, lupatunnus 22-0090-STR.

Oikaisuvaatimuksessa hakija ilmaisee olevansa tyytyväinen lupaprosessin lopputulokseen ja toivoo asian pikaista etenemistä rakennuslupavaiheeseen. Samalla hän kuitenkin toteaa, että käynnissä olevassa yksityistietoitumisprosessissa ilmenneiden seikkojen vuoksi päätöksen yksityiskohtiin tulisi tehdä tarkennuksia.

Tekstissä listatun ensimmäisen vaatimuksen perusteella maankäytön lausunto asemapiirroksista tulisi uusia, koska hakija on päivittänyt asemapiirrosta kesken prosessin. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että maankäytön lausunto tulisi uusia tai päivitettyt tiedot huomioida lupapäätöksen perusteluissa. Vaatimustekstin perusteella asemapiirroksen päivitykset koskevat rakennusten ja jäteveden käsittelylaitoksen etäisyyksiä.

Myös oikaisuvaatimuksen toinen vaatimuskohta koskee maankäytön lausunnon käsittelyä osana päätöstä. Muutoksenhakijan mukaan käsitystä rakennuspaikan vaihtoehtoisista sijainneista ei lausunnossa ole riittävästi eritelty tai perusteltu. Tekstissä vaaditaan uuden tarkemman lausunnon pyytämistä ja aiemman selvityksen toteamista puutteelliseksi.

Oikaisuvaatimuksen kolmas erillinen vaatimus liittyy rakennustarkastajan selvitykseen, jonka perusteella tien käyttö on vuosien saatossa vakiintunut ja saanut ns. hiljaisen hyväksynnän. Muutoksenhakijan ymmärryksen mukaan tiehen ei ole perustettu asianmukaista rasiitetta tai tieoikeutta. Hän myös vaatii, että tien vakiintumista koskevat maininnat poistetaan päätöksestä.

Perustelut

Suunnittelutarveratkaisussa tutkittaviksi tulevat MRL 137 §:ssä esitetyt ns. rakennuslupan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella. Yleisen lupien myöntämistä ja viranomaisharkintaa koskevan systematiikan perusteella lupa tulee myöntää, jos sille ei ole esteitä. Vain poikkeamisharkintaan (MRL 171 §) sisältyy säännöksessä esitetty tavoitin erillistä tarkoituksenmukaisuusharkintaa, johon ilmaisu "voidaan myöntää" viittaa. Suunnittelutarveratkaisun näkökulmasta selvää kuitenkin on, että lupa tulee edellytysten täytyessä myöntää. Lupaedellytysten tutkiminen on luonteeltaan oikeusharkintaa, jossa vapaalla tarkoituksenmukaisuusharkinnalla ei ole sijaa.

Suunnittelutarveratkaisua koskevaan menettelyyn sovelletaan MRL 137 § 5 mom. perusteella poikkeamista koskevia MRL 173-174 §:n säännöksiä. MRL 173 § 1 mom. mukaan kunta voi liittää päätökseensä ehtoja. Vaikka säännöksessä ei suoraan tuoda esille, mitä kaikkea ehdot käytännössä voivat koskea, voidaan johtoa niiden sisältöön hakea esimerkiksi MRL 141 §:n yleisestä lupamääräyksiä koskevasta säännöksestä. Sen perusteella määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista. Oikeuskirjallisuudessa poikkeamisehtojen todetaan voivan liittyä väljästi ainakin kaikkeen, mistä kaavoituksessakin annetaan määräyksiä. Lisäksi katsotaan, että ehtojen tulee jollakin tapaa kytkeytyä maankäyttöön. (Maankäyttö- ja rakennuslaki, Hallberg ym. 2020, MRL 174 §:n selostusosa.)

MRL 173 § 3 mom. mukaan suunnittelutarveratkaisua koskevasta hakemuksesta on pyydettävä tarvittaessa lausunnot asiaankuuluvilta viranomaisilta. Lausunnon pyytämisessä kyse on hallintolain 31–32 §:n edellyttämästä asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, jossa voidaan hyödyntää esimerkiksi toiselle viranomaiselle osoitettua selvityspyyntöä. Lausunnon pyytämisen tavoitteena on kattavan taustaselvityksen hankkiminen. Vaikka lausunnot usein muodostavatkin tärkeän osan asiassa hankittavaa selvitystä, ei lausunnot voida antaa mitään tiettyä painoarvoa asiaa ratkaistaessa. Viranomainen ratkaisee asian itsenäisesti saamansa kokonais selvityksen perusteella, eivätkä muiden viranomaisten tai intressitahojen lausunnot sido asian lopputulosta. MRL sisältää vain erikseen luetellut velvollisuudet lausuntojen pyytämiseen osana lupakäsittelyä. Systemaattisesti kyse on asian riittävästä selvittämisestä valmistelun osana. Viranomainen ottaa lausunnot lupaharkinnassa huomioon tarpeellisessa laajuudessa. Lausunnonantajilla ei ole toimivaltaa määrittää lupa-asian ratkaisun lopullista sisältöä, eikä lausunnoille voida antaa tietynsisältöistä sitovaa painoarvoa. Viranomainen suorittaa lupaharkintaa itsenäisesti ja riippumattomasti, eivätkä lausunnot sido viranomaisen harkintavaltaa tai johtopäätöksiä.

MRL 137 §:n edellytysten lisäksi varsinainen rakennuslupa tulee myöhemmin käsitellyksi MRL 136 §:n nojalla. Rakennusluvan edellytykset tutkitaan itsenäisesti erikseen. MRL 136 §:ssä luetellut edellytykset pitävät sisällään vaatimuksen siitä, että rakennuspaikka ja rakentaminen täyttävät mm. MRL 116 §:ssä ja MRL 117 §:ssä erikseen todetut vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa lupapäätöksessä suunnittelutarveratkaisuun on liitetty lupaehdot, joiden perusteella suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava viranomaistahojen antamat lausunnot. Lisäksi on edellytetty, ettei tieyhteyttä estetä ja rannalle osoitetaan tarvittaessa vaihtoehtoinen kulkuyhteys.

Suunnittelutarveratkaisua koskevalla päätöksellä ei ole otettu eikä voitukaan ottaa kantaa tieoikeutta koskeviin kysymyksiin, jotka tulevat yksityistielain nojalla tai mahdollisissa kiinteistönmuodostamislain mukaisissa rasitesopimuksissa taikka -toimituksissa lainvoimaisesti

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 81

01.09.2022

ratkaistuiksi. Erillisessä rakennuslupaprosessissa myös ratkaistaan MRL 136 §:ssä viitattu MRL 116 §:n mukaiset rakennuspaikkaa koskevat vaatimukset, joksi lukeutuu mm. se, että rakennus sijoitetaan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisestä tiestä ja naapurin maasta.

Muutoksenhakija vaatii oikaisuvaatimuksessaan erityisesti päätöksen taustaksi hankitun lausunnon uusimista, koska lausunnon eräänä kohteena ollut asemapiirrosta on päivitetty. Lupaviranomainen ei erikseen voi vastata jokaisen lausunnonantajan lausunnon sisällöstä.

Kaupunginhallituksen lupajaosto toteaa, ettei MRL 173 § 3 mom. itsessään edes vaadi lausunnon hankkimista kunnan maankäytön toimialalta.

Lausunto on joka tapauksessa muodostanut osan asian selvittämistä.

Lausunto on voitu vapaamuotoisesti, tarpeellisessa määrin ja soveltuvien osin huomioida osana lupaviranomaisen riippumatonta päätöksentekoa.

Lausunnon pyytäminen ei ole pakollista. Myöskään sen uusimista ei tässä tilanteessa voida pitää tarpeellisena, koska lausunnon sisältö tai sen mahdolliset päivitystarpeet eivät ole olleet ratkaisevassa osassa vaikuttamassa asiassa omaksuttuun lopputulokseen. Asemapiirroksen tai lausunnon sisältö ei itsessään vaikuta tehdyn ratkaisun lainmukaisuuteen. Päätöksen kumoaminen ja palauttaminen valmisteluun pelkästään lausunnon päivittämiseksi ei ole tarkoituksenmukaista eikä tarpeellista.

Kaupunginhallituksen lupajaosto siis katsoo, että saadut lausunnot on riittävällä tavalla huomioitu osana lupapäätöstä, eikä asiassa ole ilmennyt sellaista uutta selvitystä, joka mahdollistaisi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen. Lupapäätökseen myös sisältyy keskeisenä ehtona se, että lausunnot yleisesti ottaen huomioidaan hankkeen tulevassa toteutuksessa. Tästä ei kuitenkaan seuraa, että tietyn lausunnon sisältö olisi sen taustainformaationa hyödynnetyn asemapiirroksen vähäisen muuttumisen vuoksi tässä vaiheessa muodostunut merkityksettömäksi. Kun otetaan lisäksi huomioon esimerkiksi hallintolain 50 §:ssä asiavirheen melko tarkkarajainen määritelmä ja mahdollisten asiavirheiden korjaamisen tiukat edellytykset, ei lausunnon tausta-aineiston päivittyminen vielä tarkoita sellaista uutta selvitystä tai lainvastaisuutta, joka vaatisi tai edes sallisi tehdyn päätöksen kumoamisen.

Oikaisuvaatimuksessa myös ilmaistaan, ettei rakennuspaikan vaihtoehtoisia sijainteja olisi riittävästi selvitetty tai perusteltu. Näiltä osin lupajaosto huomauttaa, ettei kyse ole alueen laajempaan suunnitteluun eli kaavoitukseen verrattavasta hankkeesta, jossa asian etukäteinen selvittäminen suuntautuu keskeisesti juuri vaihtoehtojen tarkasteluun.

Lupapäätös perustuu hakijan hakemukseen ja siinä esitetyn lupahankkeen edellytysten tutkimiseen MRL 137 §:n edellytysten näkökulmasta.

Viranomaisella ei ole lupaharkinnassa erikseen toimivaltaa muuttaa tai siirtää hanketta toisenlaiseksi. Hanketta ei lupaehdoillakaan voi muuttaa kokonaan toiseksi. Vain jos hakemuksen hyväksymiselle sellaisenaan ei olisi edellytyksiä, voitaisiin hakijaa tarvittaessa ohjeistaa muunlaisten hakemusten mahdollisuudesta.

Kaupunginhallituksen lupajaosto katsoo lisäksi, ettei päätösaineistossa ole käytetty tieoikeudesta tai sen vakiintuneisuudesta sellaista virheellistä

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 81

01.09.2022

terminologiaa, jota jälkikäteen tulisi muuttaa. Tieoikeutta tai siihen rinnastuvaa rasiittoa ei ole päätöksentekohetkellä lainvoimaisesti perustettu yksityistielain tai kiinteistönmuodostamislain mukaisessa järjestyksessä lainvoimaisesti tai muutenkaan juridisesti pysyvällä tavalla, mutta paikalla sijaitsee useiden osapuolten tieksi tarkoitama alue. Lupa on myönnetty ehdollisena, eikä se tällä tapaa muotoiltuna ole ristiriidassa myöskään maaoikeuden tuoreen tieoikeutta koskevan ratkaisun kanssa. Sekä rakennushanke että tieoikeudet ja -liittymät ovat toteutettavissa tarkasteltavan suunnittelutarveratkaisun perusteella ja muu viranomais- tai tuomioistuinpäätöksenteko huomioiden.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu, että lupaharkinnassa olisi toimittu vastoin MRL 137 §:ssä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä säädettyä. Muutoksenhakija ei muutenkaan ole esittänyt sellaisia perusteita, jotka tarkoittaisivat päätöksen tai siihen johtaneen menettelyn lainvastaisuutta.

Esittelijä

Tarkastusinsinööri

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Merkittiin, että rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen ilmoitti olevansa esteellinen, koska samasta asiasta on tehty kantelu, jonka käsittely on kesken. Jorma Sarkkinen poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi klo 15.38.

Tarkastusinsinööri Jari Pyykkö ja elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen saapuivat kokoukseen tämän §:n 81 käsittelyn alussa klo 15.38.

Elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen oli kutsuttu asiantuntijajäseneksi.

Lisätietoja

Tarkastusinsinööri Jari Pyykkö, p. 040 1044 791,
sähköposti jari.pyykko(at)lieksa.fi

Jakelu

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 82

01.09.2022

Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 82
396/10.03.00.11/2022

Valmistelija

Tarkastusinsinööri

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto on vastaanottanut 30.5.2022 päivätyn oikaisuvaatimuksen, joka koskee rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisua 13.5.2022 § 102, lupatunnus 22-0090-STR.

Oikaisuvaatimuksessa ilmaistaan vastustus rakennushankkeelle ja vaaditaan päätöksen oikaisemista. Perusteena vedotaan ensinnäkin siihen, että yli 30 vuotta paikalle sijainneen tien kohdalla rakentaminen aiheuttaisi kohtuutonta haittaa mökkiläisille. Myös vaikutukset luonnolle sekä muille aiheutuvat kustannukset tulisi ottaa huomioon.

Kustannuksia kerrotaan aiheutuvan etenkin siitä, jos mökkiläiset joutuvat rakentamaan uuden tien vanhan tilalle. Myös rakennuspaikan kivikkoisuuden uskotaan lisäävän kustannuksia. Tekstissä myös katsotaan, että rakennuksen sijaintia tulisi siirtää joitakin metrejä, jotta sama liittymä palvelisi kesämökkiasukkaita ja uuden loma-asunnon asukasta. Lupa-alueen kiinteistön huomattavan koon arvioidaan puoltavan mahdollisuuksia sijoittaa rakennus toisaalle. Oikaisuvaatimuksessa yleensäkin epäillään luvanhakijan rakentamisaikomuksia. Muutoksenhakija näkee luvanhakijan olevan jo myöhässä vaatimustensa kanssa. Lisäksi hän viittaa rakennustarkastajan arvioihin tien keskilinjasta. Tieoikeuden vakiintumisen tueksi vedotaan myös vanhaan kauppakirjamainintaan, jonka perusteella tieoikeus sijaitsisi nykyisellä paikallaan. Muutoksenhakija viittaa edelleen maankäytön lausuntoon, jonka perusteella rakennuksen sijaintia olisi voinut harkita toisinkin. Myös kaivon sijaintia halutaan muutettavan, koska muutoksenhakija pelkää suunnitellun sijainnin altistavan kaivoveden saastumiselle. Lopuksi oikaisuvaatimuksessa vedotaan myös siihen, että luparatkaisu olisi vastoin MRL 137 § 1 mom. 2-kohdan ja 3-kohdan edellytyksiä liikenneväylien toteuttamisesta, maisemallisesta sopivuudesta, luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilymisestä sekä virkistystarpeiden turvaamisesta. Myös päätöksen perusteluvelvollisuus katsotaan laiminlyödyn.

Perustelut

Suunnittelutarveratkaisussa tutkittaviksi tulevat MRL 137 §:ssä esitetyt ns. rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella. Yleisen lupien myöntämistä ja viranomaisharkintaa koskevan systematiikan perusteella lupa tulee myöntää, jos sille ei ole esteitä. Vain poikkeamisharkintaan (MRL 171 §) sisältyy säännöksessä esitettyin tavoin erillistä tarkoituksenmukaisuusharkintaa, johon ilmaisu ”voidaan myöntää” viittaa. Suunnittelutarveratkaisun näkökulmasta selvää kuitenkin on, että lupa tulee edellytysten täytyessä myöntää. Lupaedellytysten tutkiminen

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 82

01.09.2022

on luonteeltaan oikeusharkintaa, jossa vapaalla tarkoituksenmukaisuusharkinnalla ei ole sijaa.

Suunnittelutarveratkaisua koskevaan menettelyyn sovelletaan MRL 137 § 5 mom. perusteella poikkeamista koskevia MRL 173-174 §:n säännöksiä. MRL 173 § 1 mom. mukaan kunta voi liittää päätökseensä ehtoja. Vaikka säännöksessä ei suoraan tuoda esille, mitä kaikkea ehdot käytännössä voivat koskea, voidaan johtoa niiden sisältöön hakea esimerkiksi MRL 141 §:n yleisestä lupamääräyksiä koskevasta säännöksestä. Sen perusteella määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista. Oikeuskirjallisuudessa poikkeamisehtojen todetaan voivan liittyä väljästi ainakin kaikkeen, mistä kaavoituksessakin annetaan määräyksiä. Lisäksi katsotaan, että ehtojen tulee jollakin tapaa kytkeytyä maankäyttöön. (Maankäyttö- ja rakennuslaki, Hallberg ym. 2020, MRL 174 §:n selostusosa.)

MRL 173 § 3 mom. mukaan suunnittelutarveratkaisua koskevasta hakemuksesta on pyydettävä tarvittaessa lausunnot asiaankuuluvilta viranomaisilta. Lausunnon pyytämisessä kyse on hallintolain 31-32 §:n edellyttämästä asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, jossa voidaan hyödyntää esimerkiksi toiselle viranomaiselle osoitettua selvityspyyntöä. Lausunnon pyytämisen tavoitteena on kattavan taustaselvityksen hankkiminen. Vaikka lausunnot usein muodostavatkin tärkeän osan asiassa hankittavaa selvitystä, ei lausunnot voida antaa mitään tiettyä painoarvoa asiaa ratkaistaessa. Viranomainen ratkaisee asian itsenäisesti saamansa kokonais selvityksen perusteella, eivätkä muiden viranomaisten lausunnot sido asian lopputulosta. MRL sisältää vain erikseen luetellut velvollisuudet lausuntojen pyytämiseen osana lupakäsittelyä. Systemaattisesti kyse on asian riittävästä selvittämisestä valmistelun osana. Viranomainen ottaa lausunnot lupaharkinnassa huomioon tarpeellisessa laajuudessa. Lausunnonantajilla ei ole toimivaltaa määrittää lupa-asian ratkaisun lopullista sisältöä, eikä lausunnoille voida antaa tietynsisältöistä sitovaa painoarvoa. Viranomainen suorittaa lupaharkintaa itsenäisesti ja riippumattomasti, eivätkä lausunnot sido viranomaisen harkintavaltaa tai johtopäätöksiä.

MRL 137 §:n edellytysten lisäksi varsinainen rakennuslupa tulee myöhemmin käsitellyksi MRL 136 §:n nojalla. Rakennusluvan edellytykset tutkitaan itsenäisesti erikseen. MRL 136 §:ssä luetellut edellytykset pitävät sisällään vaatimuksen siitä, että rakennuspaikka ja rakentaminen täyttävät mm. MRL 116 §:ssä ja MRL 117 §:ssä rakennuspaikalle ja rakentamiselle erikseen todetut vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa lupapäätöksessä suunnittelutarveratkaisuun on liitetty lupaehdot, joiden perusteella suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava viranomaistahojen antamat lausunnot. Lisäksi on edellytetty, ettei tieyhteyttä estetä ja rannalle osoitetaan tarvittaessa vaihtoehtoinen kulkuyhteys.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 82

01.09.2022

Suunnittelutarveratkaisua koskevalla päätöksellä ei ole otettu eikä voitukaan ottaa kantaa tieoikeutta koskeviin kysymyksiin, jotka tulevat yksityistielain nojalla tai mahdollisissa kiinteistönmuodostamislain mukaisissa rasitesopimuksissa taikka -toimituksissa lainvoimaisesti ratkaistuksi. Erillisessä rakennuslupaprosessissa ratkaistaan MRL 136 §:ssä viitatus MRL 116 §:n mukaiset rakennuspaikkaa koskevat vaatimukset, joksi lukeutuu mm. se, että rakennus sijoitetaan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisestä tiestä ja naapurin maasta.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu, että lupaharkinnassa olisi toimittu vastoin MRL 137 §:ssä rakennuslupan erityisistä edellytyksistä säädettyä. Kohtuuton haitta naapureille tulee tutkittavaksi vasta varsinaisen rakennuslupaharkinnan yhteydessä MRL 136 § 1 mom. 3-kohtaan sisältyvän MRL 135 § 1 mom. 6-kohtaa koskevan viittauksen perusteella. Tavalliseen rakennuslupaharkintaan kuuluvaan naapuruushaitta-arviointiin ei siis oteta kantaa osana suunnittelutarveratkaisua.

Suunnittelutarveratkaisuun ei vielä sisälly vastaavaa naapuruushaitan tutkimista. On joka tapauksessa selvää, etteivät yksityisoikeudelliset kulkuyhteyksien järjestämistä muille kiinteistöille koskevat kustannukset tule arvioitaviksi osana suunnittelutarveratkaisua tai edes myöhempää rakennuslupaharkintaa. Rakennuspaikalla ei sijaitse sellaista yleistä tai muutakaan juridisesti tarkoitettua tietä, joka estäisi rakennushankkeen toteuttamisen, kun otetaan huomioon lupaehdoissa lausuntojen huomioimisesta ja kulkuyhteyksien järjestämisestä todettu.

Lausunnoissa ja lupaehdoissa on tuotu esille vaatimus siitä, että rakennushankkeen tulee mukautua myös kulkuyhteyksien järjestämistä koskeviin tarpeisiin. Päätöksessä on varta vasten edellytetty kulkuyhteyksien järjestämistä muita kiinteistöjä varten.

Kaupunginhallituksen lupajaosto katsoo, ettei muutoksenhakijan tarkoittamalle tielle ole perustettuna mitään sellaista oikeutta, joka olisi voinut estää luvan myöntämisen hakemuksen mukaiselle hankkeelle ja rakennuspaikalle. Lupaviranomainen ei oman toimivaltansa rajoissa voi ottaa kantaa oikeuksiin, joita ei ole lainvoimaisesti perustettuna. On kuitenkin otettava huomioon, että lupapäätöksessä on erikseen edellytetty toimivan kulkuyhteyden järjestämistä jatkossakin, mikä tarkoittaa, että myös muiden maanomistajien käytännön intressit on tiedostettu ja huomioitu osana lupapäätöstä. Lupaviranomainen ei erikseen arvioi kaikkia kuviteltavissa olevia kustannusvaikutuksia osana lupapäätöstään. Lupaharkinnassa ollaan yleensäkin sidottuja hakemuksessa kuvattuun hankkeeseen, eikä viranomainen voi omasta aloitteestaan muuttaa tai siirtää hanketta toiseksi osana tavanomaista lupaharkintaansa.

Muutoksenhakija vetoaa oikaisuvaatimuksessaan myös MRL 137 § 1 mom. 3-kohdan mukaisten luonnon- ja virkistysarvioiden jäämiseen huomiotta lupaharkinnassa. Hän katsoo lupahankkeen muodostuneen ristiriitaiseksi sanottujen vaatimusten kanssa. Näiltä osin tulee huomioida, että esimerkiksi oikeuskirjallisuudessa kyseisen lainkohdan merkitystä on luonnehdittu lähennä täydentäväksi. Edellytyksen on nähty estävän lähinnä rakentamisen taajaman viereiselle laajalle ja nimenomaan virkistystarkoituksiin turvatulle alueelle. Virkistysalueiden taas on viitattu

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 82

01.09.2022

usein olevan suojeltuja jo luonnonsuojelulain tai yleispiirteisten kaavojen perusteella. (Maankäyttö- ja rakennuslaki, Hallberg ym. 2020, MRL 137 §:n selostusosa). Tästäkin näkökulmasta käy selväksi, ettei nyt tarkasteltava hanke muodostu lainvastaiseksi virkistys- ja luonnonarvojen vaarantumisen perusteella. Rakennuspaikka sijaitsee alueella, jossa on muutakin loma-asutusta. Liikenneyhteyksien toteutuminen on varmistettu lupaehdolla, jonka mukaan kulkuyhteydet kiinteistöillä tulee jatkossakin turvata.

Asiassa ei ole esitetty tarkempia viitteitä siitä, millä tavoin hallintolain 45 §:n perusteluvollisuus olisi laiminlyöty. Katsomme, että päätös on sisältänyt em. säännöksen vaatimat oikeusohjeet ja tosiseikat sekä riittävän kannanotot siihen, ettei luvan myöntämiselle ole ollut esteitä. Päätös perustuu hallintolaissa vaadituin tavoin riittävään ja asianmukaiseen selvitykseen. Saadut lausunnot osaltaan tukevat asiassa tehtyä johtopäätöstä.

Lupa on myönnetty ehdollisena, eikä se tällä tapaa muotoiltuna ole ristiriidassa myöskään maa- ja metsätalouden tuoreen tieoikeutta koskevan ratkaisun kanssa. Sekä rakennushanke että tieoikeudet ja -liittymät ovat toteutettavissa tarkasteltavan suunnittelutarveratkaisun perusteella.

Lopuksi on syytä painottaa, ettei MRL 137 §:ssä tarkoitettulla ja muutoksenhaun kohteena olevalla suunnittelutarveratkaisulla ole vielä tutkittu lopullisia rakennushankkeen edellytyksiä, jotka tulevat erikseen MRL 136 §:n perusteella rakennuslupaprosessissa arvioitaviksi. MRL 137 §:n mukaiset edellytykset ovat täyttyneet lupaharkinnassa. Kuten poikkeamisessa, myös suunnittelutarveratkaisussa olennaisinta on selvittää, ettei yksittäisestä ja muusta suunnittelusta erillään toteutettavasta hankkeesta aiheudu haittaa kaavoitukselle tai virkistys-, maisema- ja luonnonarvoille. Hankkeen yksityiskohtainen luvittaminen jää rakennusluvalla tehtäväksi.

Esittelijä	Tarkastusinsinööri
Päätösehdotus	Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.
Päätös	Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein. Merkittiin, että rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen poistui aiemmin §:n 81 käsittelyn ajaksi, eikä osallistunut tämän §:n 82 asian käsittelyyn.
Lisätietoja	Tarkastusinsinööri Jari Pyykkö, p. 040 1044 791, sähköposti jari.pyykkö(at)lieksa.fi
Jakelu	Oikaisuvaatimuksen tekijä

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 83

01.09.2022

Oikaisuvaatimus rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksestä § 102/13.5.2022, lupatunnus 22-0090-STR

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 83
396/10.03.00.11/2022

Valmistelija

Tarkastusinsinööri

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto on vastaanottanut 23.5.2022 päivätyn oikaisuvaatimuksen, joka koskee rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisua 13.5.2022 § 102, lupatunnus 22-0090-STR.

Oikaisuvaatimuksessa vastustetaan vanhastaan paikalle vakiintuneen tien siirtämistä. Lähikiinteistöjen omistajien kerrotaan hoitaneen tietä mm. ajattamalla siihen mursketta. Muutoksenhakija olettaa, ettei uusi tie tulisi olemaan yhtä kestävä kuin nykyinen. Hankalan maaston uskotaan lisäävän tien rakentamisen kustannuksia. Parhaaksi ratkaisuksi nähdään, että lomarakennusten suunniteltua sijaintia muutettaisiin hiukan, jotta nykyinen tie säilyisi. Tieoikeuden katsotaan yksityistietoimituksen perusteella 3.2.2021 olevan voimassa.

Perustelut

Suunnittelutarveratkaisussa tutkittaviksi tulevat MRL 137 §:ssä esitetyt ns. rakennusluvan erityiset edellytykset suunnittelutarvealueella. Yleisen lupien myöntämistä ja viranomaisharkintaa koskevan systematiikan perusteella lupa tulee myöntää, jos sille ei ole esteitä. Vain poikkeamisharkintaan (MRL 171 §) sisältyy säännöksessä esitetty tavoitin erillistä tarkoituksenmukaisuusharkintaa, johon ilmaisu ”voidaan myöntää” viittaa. Suunnittelutarveratkaisun näkökulmasta selvää kuitenkin on, että lupa tulee edellytysten täytyessä myöntää. Lupaedellytysten tutkiminen on luonteeltaan oikeusharkintaa, jossa vapaalla tarkoituksenmukaisuusharkinnalla ei ole sijaa.

Suunnittelutarveratkaisua koskevaan menettelyyn sovelletaan MRL 137 § 5 mom. perusteella poikkeamista koskevia MRL 173-174 §:n säännöksiä. MRL 173 § 1 mom. mukaan kunta voi liittää päätökseensä ehtoja. Vaikka säännöksessä ei suoraan tuoda esille, mitä kaikkea ehdot käytännössä voivat koskea, voidaan johtoa niiden sisältöön hakea esimerkiksi MRL 141 §:n yleisestä lupamääräyksiä koskevasta säännöksestä. Sen perusteella määräykset voivat koskea muun ohessa rakennustyön tai toimenpiteen suorittamista ja niistä mahdollisesti aiheutuvien haittojen rajoittamista. Oikeuskirjallisuudessa poikkeamisehtojen todetaan voivan liittyä väljästi ainakin kaikkeen, mistä kaavoituksessakin annetaan määräyksiä. Lisäksi katsotaan, että ehtojen tulee jollakin tapaa kytkeytyä maankäyttöön. (Maankäyttö- ja rakennuslaki, Hallberg ym. 2020, MRL 174 §:n selostusosa.)

MRL 173 § 3 mom. mukaan suunnittelutarveratkaisua koskevasta hakemuksesta on pyydettävä tarvittaessa lausunnot asiaankuuluvilta viranomaisilta. Lausunnon pyytämisessä kyse on hallintolain 31-32 §:n

edellyttämästä asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä, jossa voidaan hyödyntää esimerkiksi toiselle viranomaiselle osoitettua selvityspyyntöä. Lausunnon pyytämisen tavoitteena on kattavan taustaselvityksen hankkiminen. Vaikka lausunnot usein muodostavatkin tärkeän osan asiassa hankittavaa selvitystä, ei lausunnot voida antaa mitään tiettyä painoarvoa asiaa ratkaistaessa. Viranomainen ratkaisee asian itsenäisesti saamansa kokonaisselvityksen perusteella, eivätkä muiden viranomaisten lausunnot sido asian lopputulosta. MRL sisältää vain erikseen luetellut velvollisuudet lausuntojen pyytämiseen osana lupakäsittelyä. Systemaattisesti kyse on asian riittävästä selvittämisestä valmistelun osana. Viranomainen ottaa lausunnot lupaharkinnassa huomioon tarpeellisessa laajuudessa. Lausunnonantajilla ei ole toimivaltaa määrittää lupa-asian ratkaisun lopullista sisältöä, eikä lausunnoille voida antaa tietynsisältöistä sitovaa painoarvoa. Viranomainen suorittaa lupaharkintaa itsenäisesti ja riippumattomasti, eivätkä lausunnot sido viranomaisen harkintavaltaa tai johtopäätöksiä.

MRL 137 §:n edellytysten lisäksi varsinainen rakennuslupa tulee myöhemmin käsitellyksi MRL 136 §:n nojalla. Rakennusluvan edellytykset tutkitaan itsenäisesti erikseen. MRL 136 §:ssä luetellut edellytykset pitävät sisällään vaatimuksen siitä, että rakennuspaikka ja rakentaminen täyttävät mm. MRL 116 §:ssä ja MRL 117 §:ssä erikseen todetut vaatimukset.

Oikaisuvaatimuksen kohteena olevassa lupapäätöksessä suunnittelutarveratkaisuun on liitetty lupaehdot, joiden perusteella suunnittelussa ja rakentamisessa on huomioitava viranomaistahojen antamat lausunnot. Lisäksi on edellytetty, ettei tieyhteyttä estetä ja rannalle osoitetaan tarvittaessa vaihtoehtoinen kulkuyhteys.

Suunnittelutarveratkaisua koskevalla päätöksellä ei ole otettu eikä voitukaan ottaa kantaa tieoikeutta koskeviin kysymyksiin, jotka tulevat yksityistielain nojalla tai mahdollisissa kiinteistönmuodostamislain mukaisissa rasitesopimuksissa taikka -toimituksissa lainvoimaisesti ratkaistuiksi. Erillisessä rakennuslupaprosessissa ratkaistaan MRL 136 §:ssä viitattut mm. MRL 116 §:n ja MRL 117 §:n mukaiset rakennuspaikkaa ja rakentamista koskevat vaatimukset, joksi lukeutuu mm. se, että rakennus sijoitetaan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisestä tiestä ja naapurin maasta.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu, että lupaharkinnassa olisi toimittu vastoin MRL 137 §:ssä rakennusluvan erityisistä edellytyksistä säädettyä. Kohtuuton haitta naapureille tulee tutkittavaksi vasta varsinaisen rakennuslupaharkinnan yhteydessä MRL 136 § 1 mom. 3-kohtaan sisältyvän MRL 135 § 1 mom. 6-kohtaa koskevan viittauksen perusteella. Tavalliseen rakennuslupaharkintaan kuuluvaan naapuruushaitta-arviointiin ei siis oteta kantaa osana suunnittelutarveratkaisua. Suunnittelutarveratkaisuun ei vielä sisälly vastaavaa naapuruushaitan tutkimista. On joka tapauksessa selvää, etteivät yksityisoikeudelliset kulkuyhteyksien järjestämistä muille kiinteistöille koskevat kustannukset tule arvioitaviksi osana suunnittelutarveratkaisua tai edes myöhempää rakennuslupaharkintaa. Rakennuspaikalla ei sijaitse sellaista yleistä tai

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 83

01.09.2022

muutakaan juridisesti tarkoitettua tietä, joka estäisi rakennushankkeen toteuttamisen, kun otetaan huomioon lupaehdoissa lausuntojen huomioimisesta ja kulkuyhteyksien järjestämisestä todettu.

Oikaisuvaatimuksessa edellytetään lähinnä rakennushankkeen siirtämistä ja nykyisen tiealueen säilyttämistä ennallaan. Kaupunginhallituksen lupajaosto toteaa, ettei se voi torjua tai siirtää lupahakemuksessa esitettyä hanketta mielivaltaisin perustein. Viranomainen on harkinnassaan sidottu hallintolain 6 §:n mukaisiin harkintavaltaansa rajoittaviin periaatteisiin, kuten tarkoitussidonnaisuuteen. Tieoikeutta ei ole lainvoimaisesti perustettu, eikä hanketta voida sillä perusteella jättää luvittamatta. Lupaviranomainen on joka tapauksessa huomionut myös muiden maanomistajien kulkuyhteyden sisällyttämällä lupaehtoihin edellytyksen siitä, että kulkuyhteys muille kiinteistöille turvataan jatkossakin. Uuden kulkuyhteyden perustamisesta mahdollisesti aiheutuvat yksityisoikeudelliset kustannusvaikutukset eivät kuulu suunnittelutarveratkaisun osana viranomaispäätöksellä tutkittaviksi.

Lupa on myönnetty ehdollisena, eikä se tällä tapaa muotoiltuna ole ristiriidassa myöskään maa- ja metsäoikeuden tuoreen tieoikeutta koskevan ratkaisun kanssa. Sekä rakennushanke että tieoikeudet ja -liittymät ovat toteutettavissa tarkasteltavan suunnittelutarveratkaisun perusteella.

Esittelijä

Tarkastusinsinööri

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti hylätä oikaisuvaatimuksen edellä esitetyin perustein.

Merkittiin, että rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen poistui aiemmin §:n 81 käsittelyn ajaksi, eikä osallistunut tämän §:n 83 käsittelyyn.

Lisätietoja

Tarkastusinsinööri Jari Pyykkö, p. 040 1044 791,
sähköposti jari.pyykko(at)lieksa.fi

Jakelu

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 84

01.09.2022

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston lausunto kaupunginhallitukselle Itä-Suomen aluehallintoviraston selvitys- ja lausuntopyyntöön / ISAVI/6664/2022

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 84
571/03.05.01.02/2022

Valmistelija

Tarkastusinsinööri

Lieksan kaupunki on 9.8.2022 vastaanottanut Itä-Suomen aluehallintoviraston (AVI) lausunto- ja selvityspyynnön, joka koskee rakennustarkastuspäällikön suunnittelutarveratkaisupäätöksen menettelystä tehtyä hallintokantelua. Aluehallintovirasto on pyytänyt Lieksan kaupunginhallitusta hankkimaan asiassa vastuullisilta henkilöiltä / toimielimiltä kirjalliset selvitykset ja antamaan oman lausuntonsa menettelyn laillisuudesta. Kaupunginhallitus on toimittanut asiasta lausuntopyynnön kaupunginhallituksen lupajaostolle ja rakennustarkastuspäällikölle.

Hallintokantelu koskee rakennustarkastuspäällikön tekemää suunnittelutarveratkaisupäätöstä, josta kantelija katsoo, ettei oikaisuvaatimuksen käsittely ole tapahtunut ilman aiheutonta viivytystä. Lisäksi kantelija katsoo suunnittelutarveratkaisussa suoritetun valmistelun puutteelliseksi, koska asia joudutaan oikaisuvaatimuksen johdosta valmistelemaan uudelleen.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto antaa lausuntonaan kaupunginhallitukselle rakennustarkastuspäällikön selvityksen hallintokanteluasiassa:

Itä-Suomen aluehallintovirasto pyytää selvitystä hallintokanteluun, joka on tehty oikaisuvaatimuksesta koskien tekemääni suunnittelutarveratkaisua (lupa 22-90-R, 13.5.2022 § 102). Kantelijan mukaan oikaisuvaatimusasiassa on toimittu hallintolain vastaisesti, koska sitä ei kantelijan mielestä ole käsitelty viivytyksettä. Lisäksi kantelija väittää, että em. lupa-asia joudutaan valmistelemaan uudestaan oikaisuvaatimuksen johdosta.

Kysymyksessä ei ole suunnittelutarveratkaisulupa-asian uudelleen valmistelusta, vaan lupajaostolle tehtyjen oikaisuvaatimusten käsittelyn valmistelusta.

Lieksan kaupungin Hörhö-nimisen tilan (RN:o 17:5) omistaja oli hakenut rakennuslupaa uuden lomarakennuspaikan muodostamiseksi Petäjäjärventie-nimisen seututien varteen hieman yli 20 metriä tien keskilinjasta. Etäisyys lähimmästä vesistöstä on n. 170 metriä. Kiinteistö ei varaa vesistön (Petäjäjärvi) rantaa. Lieksan kaupungin rakennusjärjestyksen (hyväksytty Lieksan kaupunginvaltuustossa 28.5.2018 § 42) mukaan suunnittelutarvealueita ovat mm. maanteihin liittyvät alueet. Seututeihin rajoittuvat uudet rakennuspaikat ovat Lieksan kaupungin rakennusjärjestyksen kohdan 6.4 mukaan

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 84

01.09.2022

suunnittelutarvealueita, kun etäisyys tien keskilinjasta on 50 metriä. Näin ollen oli lupa-asia ennen mahdollista rakennuslupamenettelyä tutkittava suunnittelutarveratkaisu-menettelyllä. Suunnittelutarvealueella luvan arviointi perustuu maankäyttö- ja rakennuslaissa säädettyihin erityisiin edellytyksiin sen lisäksi, mitä luvan edellytyksistä muutoin säädetään (MRL 16 § ja 137 §).

Suunnitellun rakennuspaikan pihan läpi kulkee tie, joka palvelee mm. Petäjäjärven rannalla sijaitsevaa loma-asutusta. Luvan myöntäminen suunnitellulle paikalle aiheuttaa haittaa sekä hakijalle että loma-asutukselle, koska tie kulkee pihapiirin läpi. Hakijan kanssa oli neuvoteltu rakennuspaikan siirtämistä toisaalle, mutta hakijan mukaan suunniteltu paikka on maastollisesti paras paikka. Vaikka kiinteistölle ei ollut muodostettu tierasitetta, sen käyttö on vuosien saatossa vakiintunut ja saanut ns. hiljaisen hyväksynnän. Tielle on tehty yksityistietoimitus 9.2.2021 (MMLm/15812/33/2020), jossa tieoikeus perustettiin loma-asuntokiinteistöille. Hakija teki tieasiassa valituksen ja prosessi oli vielä kesken suunnittelutarveratkaisulupapäätöstä tehdessäni. Lupapäätös myönnettiin ehdollisena. Päätöksen mukaan mahdollisessa rakentamisessa on tieyhteys turvattava rantakiinteistöille.

Kantelijan oikaisuvaatimus suunnittelutarveratkaisulupapäätöksestä saapui 30.5.2022, jolloin se kirjattiin ja tieto oikaisuvaatimuksesta tuli myös minulle. Lisäselvitys oikaisuvaatimukseen on vastaanotettu Lieksan kaupungilla 6.6.2022. Lisäselvitys koski Pohjois-Savon käräjäoikeuden 2.6.2022 antamaa tuomiota yksityistietoimituksesta, jossa se pysytti rantakiinteistöjen tieoikeuden nykyisellä paikalla. Suunnittelutarveratkaisupäätöksestä tehtiin myös kaksi muuta oikaisuvaatimusta, jotka on vastaanotettu 27.5.2022 ja 31.5.2022.

Jäin vuosilomalle 3.6.2022 ja palasin lomalta 27.6.2022. Olin tietoinen oikaisuvaatimuksista, mutta en ennen lomalle jäämistä muiden työkiireiden vuoksi mitenkään ehtinyt perehtyä niihin tarkemmin. Tarkoitus oli palattuani lomalta valmistella oikaisuvaatimukset 7.7.2022 pidettävään kaupunginhallituksen lupajaoston kokoukseen. Saavuttuani töihin 27.6.2022 sain sähköpostiini kyselyn kantajalta, miksi hänen hakemaansa oikaisuvaatimukseen ei ole vastattu. Vastasin sähköpostilla hänelle, että oikaisuvaatimus on tarkoitus käsitellä heinäkuun lupajaoston kokouksessa ja ilmoitin, että samasta lupapäätöksestä on tehty kaikkiaan kolme oikaisuvaatimusta. Perehdyttyäni oikaisuvaatimuksiin ja myös kantajan toimittamaan maaoikeuden päätöksen tieasiassa, totesin ettei oikaisuvaatimuksia voida ratkaista ennen, kun kaupunginhallituksen lupajaosto on suorittanut katselmuksen suunnittelutarveratkaisupäätöksen mukaisella rakennuspaikalla.

Kaupunginhallituksen lupajaoston kokouksessa 7.7. keskusteltiin asiasta kokousasioiden ulkopuolella ja sovittiin katselmuksen pitämisestä rakennuspaikalla 4.8.2022. Ilmoitin tästä sähköpostilla kantelijalle 11.7.2022 ja laitoin viralliset kutsut sähköpostilla eri osapuolille myöhemmin.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 84

01.09.2022

Maanantaina 8.8. aloin laatimaan muistiota katselmuksesta, kun samana päivänä sain puhelun aluehallintovirastolta ja kuulin, että minusta on tehty kantelu liittyen oikaisuvaatimuksen käsittelyyn. Kerroin puhelinkeskustelussa, että asian käsittely on kesken. Virallinen lausunto- ja selvityspyyntö saapui 9.8.2022. Tuolloin harkittuani totesin, että on parempi jäädä itsensä kokonaan asian jatkokäsittelystä. Muistion katselmuksesta on laatinut kaupunginhallituksen lupajaoston puheenjohtaja 19.8.2022.

Kantelija ei missään vaiheessa ilmoittanut tehneensä hallintokantelua AVI:lle. Asia ei tullut esille edes 4.8.2022 pidetyssä katselmuksessa. Kantelulomake, päivätty 11.7.2022, on lähetetty sähköpostilla AVI:lle jo 12.7.2022.

Oma näkemykseni on, että kantelulle ei ole perusteluja ja asia on otettu käsittelyyn, kuten hallintolaki edellyttää ja asia muutoinkin hoidettu kaikilta osin hallintolain mukaisesti.

Jorma Sarkkinen
Rakennustarkastuspäällikkö

Esittelijä

Tarkastusinsinööri

Päätösehdotus

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto antaa kaupunginhallitukselle lausuntonaan rakennustarkastuspäällikön selvityksen.

Päätös

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto päätti antaa kaupunginhallitukselle lausuntonaan rakennustarkastuspäällikön selvityksen.

Merkittiin, että rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen poistui aiemmin §:n 81 käsittelyn ajaksi, eikä osallistunut tämän §:n 84 käsittelyyn.

Merkittiin, että tarkastusinsinööri Jari Pyykkö ja elinvoimajohtaja Susanna Saastamoinen poistuivat kokouksesta tämän §:n 84 käsittelyn jälkeen klo 16.25.

Lisätietoja

Tarkastusinsinööri Jari Pyykkö, p. 040 1044 791,
sähköposti jari.pyykkö(at)lieksa.fi

Jakelu

Kaupunginhallitus

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 85

01.09.2022

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 749/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.22 § 25

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 85
61/10.03.00.02/2022

Valmistelija

Rakennustarkastuspäällikkö

Itä-Suomen hallinto-oikeus on toimittanut 16.8.2022 Lieksan kaupunginhallituksen lupajaostolle lausumapyynnön PKS Sähkönsiirto Oy:n vastineessaan esittämän oikeudenkuluvaatimuksen johdosta. Asia koskee Lieksan kaupungin lupajaoston päätöstä 10.3.2022 § 25. Hallinto-oikeus on toimittanut lupajaostolle kaksi muuta lausumapyyntöä, jotka koskevat samantyyppisistä päätöksistä esitetyjä oikeudenkuluvaatimuksia.

Valitusasioiden voidaan katsoa rauenneen, kun lupajaosto on 7.7.2022 kumonnut oikaisuvaatimusten ja valitusten taustalla olleet kahta toimenpidelupaa ja yhtä rakennuslupaa koskevat päätökset. Lausuntopyynnöissä pyydetään ottamaan kantaa valittajan oikeudenkäyntikuluja koskeviin vaatimuksiin.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Oikeudenkäyntikuluvastuun jakautumisesta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:ssä. Säännöksen 1 mom. mukaisena lähtökohtana on, että hallintolainkäytön osapuolet pitävät oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Vain erityiset kohtuuttomuusperusteet voisivat johtaa velvollisuuteen korvata vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Säännöksen 2 mom. perusteella kohtuullisuusarvioinnissa huomioitavina perusteina kyseeseen tulevat oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Uudella lailla ei ole haluttu muuttaa jo vanhastaan vallinnutta oikeustilaa, jossa viranomainen on vain melko poikkeuksellisesti voitu velvoittaa korvaamaan päätökseensä kohdistuvassa muutoksenhaussa aiheutuneita kustannuksia. Kumottu hallintolainkäyttölain 74 § edellytti sananmukaisesti, että viranomaisen korvausvelvollisuus vaatisi tuekseen jonkin nimenomaisen virheen. Sääntelyvalinta on vastannut pääpiirteittäin myös hallintoasioissa hallintolain 64 § 1 mom. mukaisesti omaksuttua vastuunjakoa, jossa hallintoasian asianosainen vastaa omista kuluistaan.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n kuluvastuuta koskevan säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi mm. seuraavaa:

”Asiassa annetun ratkaisun merkitystä arvioitaessa olisi kuitenkin aiheellista ottaa huomioon, että hallintoprosessissa ei läheskään aina ole yksiselitteisesti osoitettavissa voittajaa tai häviäjää, eikä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta voi siten perustaa yksin

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 85

01.09.2022

voittaja-häviöjä -asetelmaan. Tuomioistuimen asiassa antama ratkaisu voi olla sisällöltään sellainen, että osapuolten on kohtuullista itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.”

Esityölausumassa todetaan esimerkiksi seuraavaa:

”Jos oikeudenkäynnin tarve on aiheutunut viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta, olisi kohtuullista, että yksityinen asianosainen saa korvausta hänelle tästä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun viranomainen on päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltansa tai kun kyse on selvästi harkintavallan väärinkäytöstä. Tulkinnanvarainen tai vähäinen virhe asian käsittelyssä ei välttämättä muodostaisi viranomaiselle korvausvelvollisuutta.”

Säännöksen perusteluissa esitetään oikeusohjeena myös seuraavaa:

”Kohtuullisuusarviointi voi joissakin tapauksissa johtaa myös siihen, että viranomainen velvoitetaan korvaamaan hävinneen osapuolen oikeudenkäyntikulut erityisesti, jos tuomioistuimen ratkaisulla on laajasti viranomaisten ratkaisukäytäntöä ohjaavaa yleistä merkitystä.”

Nykyistä lakia edeltäneen ja asiallisesti samansisältöistä hallintolainkäyttölain 74 §:ää koskevassa oikeuskirjallisuudessa muun ohella todetaan, ettei viranomaisella ole automaattista velvollisuutta korvata valittajan oikeudenkäyntikuluja. Erityisesti virheen laatu vaikuttaa kuluvastuun arviointiin. (Hallinto-oikeus, Mäenpää 2018, s. 1040).

Edellä esitetyt oikeusohjeet painottavat myös viranomaisen menettelyn arviointia asian taustalla. Valituksen kohteena olleissa päätöksissä kyse on ollut hallintaselvityksen riittävydestä ja päätöksen perustelujen mitoittamisesta, jotka ovat muodostaneet aidosti epäselvät oikeuskysymykset. Tilanteeseen ei ole sisältynyt piirteitä, jotka viittaisivat viranomaisen päätöksen ilmeisiin virheisiin, joista esitöissä esimerkkeinä mainitaan harkintavallan väärinkäytön ja toimivallan ylityksen kaltaiset räikeät, jopa tahalliset virheet. Hallituksen esityksessä mainittu ennakkoratkaisutilanteisiin rinnastuva perustekaan ei toteudu tässä tapauksessa. Myös lausuntopyyntöjen kohteina olevissa valittajan oikeudenkäyntivaatimuksissa on lähdetty siitä, että korvausvastuun syntymiseksi kyse olisi oltava viranomaisen ilmeisen virheen seurauksena aiheutuneesta oikeudenkäynnistä. Sellaisesta ei kuitenkaan tässä tapauksessa ole viitteitä.

Hallintolainkäyttölain aikaisessa oikeuskäytännössä käytännössä vastaavansisältöisen säännöksen tulkinnassa edes toimivaltavirheet eivät välttämättä ole johtaneet viranomaisen vastuuseen valittajan oikeudenkäyntikuluista (esim. KHO 2012:126). Nyt kyse on joka tapauksessa epäselvästä laintulkintakysymyksestä, joka ei rinnastu oikeuskäytännössä ja muissa oikeusohjeissa tarkoitettuihin viranomaisen kuluvastuuta puoltaviin räikeisiin virheisiin.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 85

01.09.2022

Valitusten kohteena olleet päätökset on poistettu hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun tavoin asiavirheen korjaamista koskevin itseoikaisuina. Muutoksenhakuintressi on poistunut ja valitusprosessit rauenneet.

Asiallisesti samansisältöistä asiaa koskevassa kyseisen valittajan vireille saattamassa valitusasiassa Itä-Suomen hallinto-oikeus on ratkaisullaan 22.6.2022 kumonnut valituksen kohteena olleen Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksen 06.05.2021 § 46. Päätöksellään hallinto-oikeus on hyväksynyt valittajana olleen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen osittain. Kohtuusnäkökohtiin ja asian laatuun vedoten hallinto-oikeus on päätenyt osittaiseen korvausvelvollisuuteen, jossa korvattavaksi on tullut vain murto-osa vaatimuksen mukaisista kuluista.

Katsomme, ettei nyt tarkasteltavissa valitusprosesseissa, joiden valituskirjelmät ja -asia ovat sisällöltään vastanneet valitusta hallinto-oikeuden ratkaisemassa em. asiassa, ole voinut aiheutua enemmälti kuluja kuin sanotussa valitusasiassa, jossa hallinto-oikeus on päätenyt kohtuuserusteiseen osittaiseen kuluvastuuseen. Näin ollen kaupungin viranomaisasemassa maksettavaksi tulevien oikeudenkäyntikulujen tulisi korkeintaan rajoittua mainitun päätöksen mukaiseen kuluvastuuseen. Nyt lausuntopyyntöjen kohteina olevien muiden asioiden prosessista ei ole aiheutunut erillisiä kuluja, eivätkä kohtuuserusteet muutenkaan puolla tällaisten kulujen korvaamista rauenneissa valitusasioissa.

Näkemyksemme mukaan lähtökohtana tulisi olla, etteivät valittajaosapuolen oikeudenkäyntikulut tule lainkaan korvattaviksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n perusteella, koska säännöksessä pääsääntönä on kunkin osapuolen vastuu omista kuluistaan. Hallinto-oikeus ei myöskään enemmälti ole perustellut mainitussa valitusasiassa antamaansa oikeudenkäyntikuluratkaisua, jolla pääsäännöstä on poikettu. Osittaisen kuluvastuun tueksi on viitattu vain em. lain säännöksiin, eikä ratkaisuun ole sisällynyt erillistä kannanottoa siihen, mitkä tosiseikat tai asian ominaispiirteet tässä tapauksessa ovat puoltaneet pääsäännöstä poikkeamista ja viranomaisen kuluvastuuta. Ratkaisu on perustettu tarkemmin erittelemättä jääneisiin kohtuusnäkökohtiin. Hallinto-oikeuden em. päätöksellä ratkaistun asian lisäksi ei valittajalle joka tapauksessa ole aiheutunut enemmälti kuluja.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto katsoo, että kaikki otsikon mukaiset oikeudenkäyntikulut koskevat vaatimukset tulisi hylätä perusteettomina. Toissijaisesti katsomme, että kuluvastuuna voi korkeintaan tulla kyseeseen mainitussa hallinto-oikeuden päätöksessä omaksuttu kohtuuserusteinen kulujako, jossa kunkin rauenneen valitusasian käsittelystä väitetysti aiheutuneet oikeudenkäyntikulut tulevat korvattaviksi vain osittain ja samassa suhteessa kuin em. päätöksessä.

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 85

01.09.2022

vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 25.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 25.

Merkittiin, että rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen saapui takaisin kokoukseen tämän §:n 85 käsittelyn alussa klo 16.26.

Lisätietoja

Rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen, p. 040 1044 790, sähköposti jorma.sarkkinen(at)lieksa.fi

Jakelu

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 86

01.09.2022

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 750/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.2022 § 26

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 86
62/10.03.00.02/2022

Valmistelija

Rakennustarkastuspäällikkö

Itä-Suomen hallinto-oikeus on toimittanut 16.8.2022 Lieksan kaupunginhallituksen lupajaostolle lausumapyynnön PKS Sähkönsiirto Oy:n vastineessaan esittämän oikeudenkuluvaatimuksen johdosta. Asia koskee Lieksan kaupungin lupajaoston päätöstä 10.3.2022 § 26. Hallinto-oikeus on toimittanut lupajaostolle kaksi muuta lausumapyyntöä, jotka koskevat samantyyppisistä päätöksistä esitettyjä oikeudenkuluvaatimuksia.

Valitusasioiden voidaan katsoa rauenneen, kun lupajaosto on 7.7.2022 kumonnut oikaisuvaatimusten ja valitusten taustalla olleet kahta toimenpidelupaa ja yhtä rakennuslupaa koskevat päätökset. Lausuntopyynnöissä pyydetään ottamaan kantaa valittajan oikeudenkäyntikuluja koskeviin vaatimuksiin.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Oikeudenkäyntikuluvastuun jakautumisesta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:ssä. Säännöksen 1 mom. mukaisena lähtökohtana on, että hallintolainkäytön osapuolet pitävät oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Vain erityiset kohtuuttomuusperusteet voisivat johtaa velvollisuuteen korvata vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Säännöksen 2 mom. perusteella kohtuullisuusarvioinnissa huomioitavina perusteina kyseeseen tulevat oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Uudella lailla ei ole haluttu muuttaa jo vanhastaan vallinnutta oikeustilaa, jossa viranomainen on vain melko poikkeuksellisesti voitu velvoittaa korvaamaan päätökseensä kohdistuvassa muutoksenhaussa aiheutuneita kustannuksia. Kumottu hallintolainkäyttölain 74 § edellytti sananmukaisesti, että viranomaisen korvausvelvollisuus vaatisi tuekseen jonkin nimenomaisen virheen. Sääntelyvalinta on vastannut pääpiirteittäin myös hallintoasioissa hallintolain 64 § 1 mom. mukaisesti omaksuttua vastuunjakoa, jossa hallintoasian asianosainen vastaa omista kuluistaan.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n kuluvastuuta koskevan säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi mm. seuraavaa:

”Asiassa annetun ratkaisun merkitystä arvioitaessa olisi kuitenkin aiheellista ottaa huomioon, että hallintoprosessissa ei läheskään aina ole yksiselitteisesti osoitettavissa voittajaa tai häviäjää, eikä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta voi siten perustaa yksin

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 86

01.09.2022

voittaja-häviäjä -asetelmaan. Tuomioistuimen asiassa antama ratkaisu voi olla sisällöltään sellainen, että osapuolten on kohtuullista itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.”

Esityölausumassa todetaan esimerkiksi seuraavaa:

”Jos oikeudenkäynnin tarve on aiheutunut viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta, olisi kohtuullista, että yksityinen asianosainen saa korvausta hänelle tästä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun viranomainen on päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltansa tai kun kyse on selvästi harkintavallan väärinkäytöstä. Tulkinnanvarainen tai vähäinen virhe asian käsittelyssä ei välttämättä muodostaisi viranomaiselle korvausvelvollisuutta.”

Säännöksen perusteluissa esitetään oikeusohjeena myös seuraavaa:

”Kohtuullisuusarviointi voi joissakin tapauksissa johtaa myös siihen, että viranomainen velvoitetaan korvaamaan hävinneen osapuolen oikeudenkäyntikulut erityisesti, jos tuomioistuimen ratkaisulla on laajasti viranomaisten ratkaisukäytäntöä ohjaavaa yleistä merkitystä.”

Nykyistä lakia edeltäneen ja asiallisesti samansisältöistä hallintolainkäyttölain 74 §:ää koskevassa oikeuskirjallisuudessa muun ohella todetaan, ettei viranomaisella ole automaattista velvollisuutta korvata valittajan oikeudenkäyntikuluja. Erityisesti virheen laatu vaikuttaa kuluvastuun arviointiin. (Hallinto-oikeus, Mäenpää 2018, s. 1040).

Edellä esitetyt oikeusohjeet painottavat myös viranomaisen menettelyn arviointia asian taustalla. Valituksen kohteena olleissa päätöksissä kyse on ollut hallintaselvityksen riittävydestä ja päätöksen perustelujen mitoittamisesta, jotka ovat muodostaneet aidosti epäselvät oikeuskysymykset. Tilanteeseen ei ole sisältynyt piirteitä, jotka viittaisivat viranomaisen päätöksen ilmeisiin virheisiin, joista esitöissä esimerkkeinä mainitaan harkintavallan väärinkäytön ja toimivallan ylityksen kaltaiset räikeät, jopa tahalliset virheet. Hallituksen esityksessä mainittu ennakkoratkaisutilanteisiin rinnastuva perustekaan ei toteudu tässä tapauksessa. Myös lausuntopyyntöjen kohteina olevissa valittajan oikeudenkäyntivaatimuksissa on lähdetty siitä, että korvausvastuun syntymiseksi kyse olisi oltava viranomaisen ilmeisen virheen seurauksena aiheutuneesta oikeudenkäynnistä. Sellaisesta ei kuitenkaan tässä tapauksessa ole viitteitä.

Hallintolainkäyttölain aikaisessa oikeuskäytännössä käytännössä vastaavan sisältöisen säännöksen tulkinnassa edes toimivaltavirheet eivät välttämättä ole johtaneet viranomaisen vastuuseen valittajan oikeudenkäyntikuluista (esim. KHO 2012:126). Nyt kyse on joka tapauksessa epäselvästä laintulkintakysymyksestä, joka ei rinnastu oikeuskäytännössä ja muissa oikeusohjeissa tarkoitettuihin viranomaisen kuluvastuuta puoltaviin räikeisiin virheisiin.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 86

01.09.2022

Valitusten kohteena olleet päätökset on poistettu hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun tavoin asiavirheen korjaamista koskevin itseoikaisuina. Muutoksenhakuintressi on poistunut ja valitusprosessit rauenneet.

Asiallisesti samansisältöistä asiaa koskevassa kyseisen valittajan vireille saattamassa valitusasiassa Itä-Suomen hallinto-oikeus on ratkaisullaan 22.6.2022 kumonnut valituksen kohteena olleen Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksen 06.05.2021 § 46. Päätöksellään hallinto-oikeus on hyväksynyt valittajana olleen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen osittain. Kohtuusnäkökohtiin ja asian laatuun vedoten hallinto-oikeus on päättänyt osittaiseen korvausvelvollisuuteen, jossa korvattavaksi on tullut vain murto-osa vaatimuksen mukaisista kuluista.

Katsomme, ettei nyt tarkasteltavissa valitusprosesseissa, joiden valituskirjelmät ja -asia ovat sisällöltään vastanneet valitusta hallinto-oikeuden ratkaisemassa em. asiassa, ole voinut aiheutua enemmälti kuluja kuin sanotussa valitusasiassa, jossa hallinto-oikeus on päättänyt kohtuuserusteiseen osittaiseen kuluvastuuseen. Näin ollen kaupungin viranomaisasemassa maksettavaksi tulevien oikeudenkäyntikulujen tulisi korkeintaan rajoittua mainitun päätöksen mukaiseen kuluvastuuseen. Nyt lausuntopyyntöjen kohteina olevien muiden asioiden prosessista ei ole aiheutunut erillisiä kuluja, eivätkä kohtuuserusteet muutenkaan puolla tällaisten kulujen korvaamista rauenneissa valitusasioissa.

Näkemyksemme mukaan lähtökohtana tulisi olla, etteivät valittajaosapuolen oikeudenkäyntikulut tule lainkaan korvattaviksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n perusteella, koska säännöksessä pääsääntönä on kunkin osapuolen vastuu omista kuluistaan. Hallinto-oikeus ei myöskään enemmälti ole perustellut mainitussa valitusasiassa antamaansa oikeudenkäyntikuluratkaisua, jolla pääsäännöstä on poikettu. Osittaisen kuluvastuun tueksi on viitattu vain em. lain säännöksiin, eikä ratkaisuun ole sisällynyt erillistä kannanottoa siihen, mitkä tosiseikat tai asian ominaispiirteet tässä tapauksessa ovat puoltaneet pääsäännöstä poikkeamista ja viranomaisen kuluvastuuta. Ratkaisu on perustettu tarkemmin erittelemättä jääneisiin kohtuusnäkökohtiin. Hallinto-oikeuden em. päätöksellä ratkaistun asian lisäksi ei valittajalle joka tapauksessa ole aiheutunut enemmälti kuluja.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto katsoo, että kaikki otsikon mukaiset oikeudenkäyntikuluja koskevat vaatimukset tulisi hylätä perusteettomina. Toissijaisesti katsomme, että kuluvastuuna voi korkeintaan tulla kyseeseen mainitussa hallinto-oikeuden päätöksessä omaksuttu kohtuuserusteinen kulujako, jossa kunkin rauenneen valitusasian käsittelystä väitetysti aiheutuneet oikeudenkäyntikulut tulevat korvattaviksi vain osittain ja samassa suhteessa kuin em. päätöksessä.

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 86

01.09.2022

vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 26.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 26.

Lisätietoja

Rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen, p. 040 1044 790,
sähköposti jorma.sarkkinen(at)lieksa.fi

Jakelu

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 87

01.09.2022

Lausunto Itä-Suomen hallinto-oikeudelle dnro 751/2022 oikeudenkäyntikuluvaatimuksesta / Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätös 10.3.2022 § 27

Kaupunginhallituksen lupajaosto 01.09.2022 § 87
64/10.03.00.02/2022

Valmistelija

Rakennustarkastuspäällikkö

Itä-Suomen hallinto-oikeus on toimittanut 16.8.2022 Lieksan kaupunginhallituksen lupajaostolle lausumapyynnön PKS Sähkönsiirto Oy:n vastineessaan esittämän oikeudenkuluvaatimuksen johdosta. Asia koskee Lieksan kaupungin lupajaoston päätöstä 10.3.2022 § 27. Hallinto-oikeus on toimittanut lupajaostolle kaksi muuta lausumapyyntöä, jotka koskevat samantyyppisistä päätöksistä esitetyjä oikeudenkuluvaatimuksia.

Valitusasioiden voidaan katsoa rauenneen, kun lupajaosto on 7.7.2022 kumonnut oikaisuvaatimusten ja valitusten taustalla olleet kahta toimenpidelupaa ja yhtä rakennuslupaa koskevat päätökset. Lausuntopyynnöissä pyydetään ottamaan kantaa valittajan oikeudenkäyntikuluja koskeviin vaatimuksiin.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Oikeudenkäyntikuluvastuun jakautumisesta säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:ssä. Säännöksen 1 mom. mukaisena lähtökohtana on, että hallintolainkäytön osapuolet pitävät oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Vain erityiset kohtuuttomuusperusteet voisivat johtaa velvollisuuteen korvata vastapuolen oikeudenkäyntikulut. Säännöksen 2 mom. perusteella kohtuullisuusarvioinnissa huomioitavina perusteina kyseeseen tulevat oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Uudella lailla ei ole haluttu muuttaa jo vanhastaan vallinnutta oikeustilaa, jossa viranomainen on vain melko poikkeuksellisesti voitu velvoittaa korvaamaan päätökseensä kohdistuvassa muutoksenhaussa aiheutuneita kustannuksia. Kumottu hallintolainkäyttölain 74 § edellytti sananmukaisesti, että viranomaisen korvausvelvollisuus vaatisi tuekseen jonkin nimenomaisen virheen. Sääntelyvalinta on vastannut pääpiirteittäin myös hallintoasioissa hallintolain 64 § 1 mom. mukaisesti omaksuttua vastuunjakoa, jossa hallintoasian asianosainen vastaa omista kuluistaan.

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n kuluvastuuta koskevan säännöksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan lisäksi mm. seuraavaa:

”Asiassa annetun ratkaisun merkitystä arvioitaessa olisi kuitenkin aiheellista ottaa huomioon, että hallintoprosessissa ei läheskään aina ole yksiselitteisesti osoitettavissa voittajaa tai häviäjää, eikä oikeudenkäyntikulujen korvausvelvollisuutta voi siten perustaa yksin

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 87

01.09.2022

voittaja-häviäjä-asetelmaan. Tuomioistuimen asiassa antama ratkaisu voi olla sisällöltään sellainen, että osapuolten on kohtuullista itse vastata oikeudenkäyntikuluistaan.”

Esityölausumassa todetaan esimerkiksi seuraavaa:

”Jos oikeudenkäynnin tarve on aiheutunut viranomaisen selvästi lainvastaisesta ratkaisusta, olisi kohtuullista, että yksityinen asianosainen saa korvausta hänelle tästä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi silloin, kun viranomainen on päätöstä tehdessään ylittänyt toimivaltansa tai kun kyse on selvästi harkintavallan väärinkäytöstä. Tulkinnanvarainen tai vähäinen virhe asian käsittelyssä ei välttämättä muodostaisi viranomaiselle korvausvelvollisuutta.”

Säännöksen perusteluissa esitetään oikeusohjeena myös seuraavaa:

”Kohtuullisuusarviointi voi joissakin tapauksissa johtaa myös siihen, että viranomainen velvoitetaan korvaamaan hävinneen osapuolen oikeudenkäyntikulut erityisesti, jos tuomioistuimen ratkaisulla on laajasti viranomaisten ratkaisukäytäntöä ohjaavaa yleistä merkitystä.”

Nykyistä lakia edeltäneen ja asiallisesti samansisältöistä hallintolainkäyttölain 74 §:ää koskevassa oikeuskirjallisuudessa muun ohella todetaan, ettei viranomaisella ole automaattista velvollisuutta korvata valittajan oikeudenkäyntikuluja. Erityisesti virheen laatu vaikuttaa kuluvastuun arviointiin. (Hallinto-oikeus, Mäenpää 2018, s. 1040).

Edellä esitetyt oikeusohjeet painottavat myös viranomaisen menettelyn arviointia asian taustalla. Valituksen kohteena olleissa päätöksissä kyse on ollut hallintaselvityksen riittävydestä ja päätöksen perustelujen mitoittamisesta, jotka ovat muodostaneet aidosti epäselvät oikeuskysymykset. Tilanteeseen ei ole sisältynyt piirteitä, jotka viittaisivat viranomaisen päätöksen ilmeisiin virheisiin, joista esitöissä esimerkkeinä mainitaan harkintavallan väärinkäytön ja toimivallan ylityksen kaltaiset räikeät, jopa tahalliset virheet. Hallituksen esityksessä mainittu ennakkoratkaisutilanteisiin rinnastuva perustekaan ei toteudu tässä tapauksessa. Myös lausuntopyyntöjen kohteina olevissa valittajan oikeudenkäyntivaatimuksissa on lähdetty siitä, että korvausvastuun syntymiseksi kyse olisi oltava viranomaisen ilmeisen virheen seurauksena aiheutuneesta oikeudenkäynnistä. Sellaisesta ei kuitenkaan tässä tapauksessa ole viitteitä.

Hallintolainkäyttölain aikaisessa oikeuskäytännössä käytännössä vastaavan sisältöisen säännöksen tulkinnassa edes toimivaltavirheet eivät välttämättä ole johtaneet viranomaisen vastuuseen valittajan oikeudenkäyntikuluista (esim. KHO 2012:126). Nyt kyse on joka tapauksessa epäselvästä laintulkintakysymyksestä, joka ei rinnastu oikeuskäytännössä ja muissa oikeusohjeissa tarkoitettuihin viranomaisen kuluvastuuta puoltaviin räikeisiin virheisiin.

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 87

01.09.2022

Valitusten kohteena olleet päätökset on poistettu hallintolain 50 §:ssä tarkoitetun tavoin asiavirheen korjaamista koskevin itseoikaisuina. Muutoksenhakuintressi on poistunut ja valitusprosessit rauenneet.

Asiallisesti samansisältöistä asiaa koskevassa kyseisen valittajan vireille saattamassa valitusasiassa Itä-Suomen hallinto-oikeus on ratkaisullaan 22.6.2022 kumonnut valituksen kohteena olleen Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätöksen 06.05.2021 § 46. Päätöksellään hallinto-oikeus on hyväksynyt valittajana olleen Pohjois-Karjalan Sähkö Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen osittain. Kohtuusnäkökohtiin ja asian laatuun vedoten hallinto-oikeus on päätenyt osittaiseen korvausvelvollisuuteen, jossa korvattavaksi on tullut vain murto-osa vaatimuksen mukaisista kuluista.

Katsomme, ettei nyt tarkasteltavissa valitusprosesseissa, joiden valituskirjelmät ja -asia ovat sisällöltään vastanneet valitusta hallinto-oikeuden ratkaisemassa em. asiassa, ole voinut aiheutua enemmälti kuluja kuin sanotussa valitusasiassa, jossa hallinto-oikeus on päätenyt kohtuuserusteiseen osittaiseen kuluvastuuseen. Näin ollen kaupungin viranomaisasemassa maksettavaksi tulevien oikeudenkäyntikulujen tulisi korkeintaan rajoittua mainitun päätöksen mukaiseen kuluvastuuseen. Nyt lausuntopyyntöjen kohteina olevien muiden asioiden prosessista ei ole aiheutunut erillisiä kuluja, eivätkä kohtuuserusteet muutenkaan puolla tällaisten kulujen korvaamista rauenneissa valitusasioissa.

Näkemyksemme mukaan lähtökohtana tulisi olla, etteivät valittajaosapuolen oikeudenkäyntikulut tule lainkaan korvattaviksi oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n perusteella, koska säännöksessä pääsääntönä on kunkin osapuolen vastuu, omista kuluistaan. Hallinto-oikeus ei myöskään enemmälti ole perustellut mainitussa valitusasiassa antamaansa oikeudenkäyntikuluratkaisua, jolla pääsäännöstä on poikettu. Osittaisen kuluvastuun tueksi on viitattu vain em. lain säännöksiin, eikä ratkaisuun ole sisällynyt erillistä kannanottoa siihen, mitkä tosiseikat tai asian ominaispiirteet tässä tapauksessa ovat puoltaneet pääsäännöstä poikkeamista ja viranomaisen kuluvastuuta. Ratkaisu on perustettu tarkemmin erittelemättä jääneisiin kohtuusnäkökohtiin. Hallinto-oikeuden em. päätöksellä ratkaistun asian lisäksi ei valittajalle joka tapauksessa ole aiheutunut enemmälti kuluja.

Lieksan kaupunginhallituksen lupajaosto katsoo, että kaikki otsikon mukaiset oikeudenkäyntikuluja koskevat vaatimukset tulisi hylätä perusteettomina. Toissijaisesti katsomme, että kuluvastuuna voi korkeintaan tulla kyseeseen mainitussa hallinto-oikeuden päätöksessä omaksuttu kohtuuserusteinen kulujako, jossa kunkin rauenneen valitusasian käsittelystä väitetysti aiheutuneet oikeudenkäyntikulut tulevat korvattaviksi vain osittain ja samassa suhteessa kuin em. päätöksessä.

Esittelijä

Rakennustarkastuspäällikkö

Päätösehdotus

Kaupunginhallituksen lupajaosto päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan

Kaupunginhallituksen lupajaosto

§ 87

01.09.2022

vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 27.

Päätös

Kaupunginhallituksen lupajaosto päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon PKS Sähkönsiirto Oy:n oikeudenkäyntikuluja koskevaan vaatimukseen, joka koskee muutoksenhakua Lieksan kaupunginhallituksen lupajaoston päätökseen 10.3.2022 § 27.

Lisätietoja

Rakennustarkastuspäällikkö Jorma Sarkkinen, p. 040 1044 790, sähköposti jorma.sarkkinen(at)lieksa.fi

Jakelu

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 78, § 79, § 80, § 84, § 85, § 86, § 87

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee:

- vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (KuntaL 136 §)
- virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista ja viranhaltija on jäsenenä viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa (KVhl 50 § 2 mom.)
- etuusto-oikeuden käyttämättä jättämistä (EtuostoL 22 §)

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 81, § 82

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen virka-ajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Itä-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Puhelin: 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
Faksi: 029 56 42501
Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Virka-aika: 8:00-16:15

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- muutosvaatimuksen perustelut

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksen tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja Pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Lieksan kaupungin rakennusvalvonnasta

Käyntiosoite:	Pielisentie 3, krs. 1
Postiosoite:	PL 41, 81701 Lieksa
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@lieksa.fi
Puhelinvaihte:	04010 44000
Aukioloaika:	ma-pe klo 9.00-15.00

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 83

HALLINTOVALITUSOSASTUS (todisteellinen tiedoksianto)

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jona päätös on luovutettu asianosaiselle tai hänen lailliselle edustajalleen. Postitse saantitodistusta vastaan lähetetystä asiakirjasta katsotaan asianosaisen saaneen tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana.

Käytettäessä todisteellista sähköistä tiedoksiantoa päätös katsotaan annetuksi tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta palvelimelta, tietokannasta tai muusta tiedostosta.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään **Itä-Suomen hallinto-oikeuteen**.

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Puhelinnumero: 029 56 42500, asiakaspalvelu 029 56 42502
Faksinumero: 029 56 42501

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
3. vaatimusten perustelut;

4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos valittajan puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tuleksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää rakennusvalvonnasta

Postiosoite:	PL 41, 81701 Lieksa
Käyntiosoite:	Pielisentie 3, krs. 1
Sähköpostiosoite:	kirjaamo@lieksa.fi
Puhelinvaihtel:	04010 44000
Aukioloaika:	ma-pe klo 9.00-15.00